

Tisztelet Országgyűlésnek urak!

Folyó hó 20-án kelt becses írásában örömeke-
dett értesíteni az I. országgyűlés — illetőleg az akad.
örökös ülése — határozatáról, melyben Aristophanes
munkáinak fordítására, vagy ha már készen volna,
nak, beadvására szólítottam fel.

Eni Aristophanes írásai fennmaradt tizenegy darab-
ját még 1871-1874-ben lefordítottam, az igaz. Hanem
a fordítással egyelőre semmi irodalmi célom nem volt,
csakán keseges állapotomban szórakozást, s mindegy
szellemi gymnastikát kerestem benne. Így is csakán,
híve memóriáim frglalkozásának, nem megőrzendő ajánla-
tot vettem egy kiadó vállalkozásról; de én, bár a munka (a
mennyiségben Aristophanes pusztán szövegét iller), de már
készen volt, elhárítottam az ajánlatot, követhető o-
kából:

1. Mert, mielőtt kiadásra gondoltam volna, pár évig
a szöveget hevenyletű, s akusán, mindegy idegen mun-
kát véve elő, a fordításom meggyőző javító ei stí-
lós kézzel végig akartam menni.

2. Mert a kellő bevezetősek (összesen is, az egyes da-
rabokhoz is) valamint a kimerítőbb tárgyi jegyzeteket,
az aristophanesi irodalom lényeges tulajdonsága után,
önállóság akartam elkészíteni.

3. Mert nem vágytam, hogy Aristophanes kiadása
üzleti zájjal történjék, s ezáltal a vegyes nagy körön
vég kezébe jussan. Ugyanis, az oly szép görög életnek
nagyán rút oldalai is voltak; s ezek éppen az ös-kö-
nyvnyelvben fordulnak leginkább kifele. Altalában a
mai, és kiváls a magyar közönség nincs szokva ilye-
nekkel olvasni könyvben is filó, hogy az aljasságnak
egy munkáimra emelt vádjai szándékosan hangzanak,
rám is Aristophanesre, ha a fordítás avatatlan kö-
nyvben elterjedne. Már pedig Aristophanes, magamnal
együtt, megbuktatni nem szeretném. A két ugyan-
csak szóban volt a dísztelenség, azon ügyekertem vala-
mely népies euphemismussal (melyet úgy sem is mindenki)
vegíteti, vagy legelőbb kesértelművé teszi a nagyon is
egy értelmű kifejezést. De mikor egész jelenetek (pl.
„Béke” 1-175 vers, „Lysistrata” 758-911), sőt úgy szól,
vagy egész darabok (a kök ünnepe) s általában mind a
három ös darab) fordítanak meg ily obscoenonon:
mit tegyen velők a szegény fordító?

Mert,

Most, miután a két első pontban érintett munkálatra-
szemeim közbejött megromlása miatt — leplelenni val-
tam, sőt arra is, hogy a nyomdások revizióját
magam vigyem — a mi nélkül pedig, féltő, nagyon hibá-
fogva megjelenni —: nem tudva, hogyan bír lenni nekik
meg a kiadás. Így is aróban, a mint én, hűdölve az
Akadémia ségességek, szerezésén van bemutatni. —
Ha netalán a híres Ország dolgozatokat, szabály,
szerep bírálat után (melyek philológusok mellé aetherei,
csak is vándorok) kiadásra, így is a minő, érdemes,
nek, s a kiadást, a 3. pontban feltételekkel da-
cára is opportunusnak vélne; ha továbbá új-
jait találna annak, hogy a még hátralevő fölkeresés
(habár egykorú compilatio vagy fordítás után) pótolva
legyen: rétkemél, meghajolnak az Akadémia tetteire el-
bár, megváltam, hajlandóbb vagyok az egész dilettans
munkát kéziratban hagyni, mint a becses anyagot,
valamely szerezésébe is bátrabb fordító hanna.
latára.

Ezek után a közlő, úgyvendi" felvételekre korán
is van még nyilatkozni; minnyit azonban kijelenthe-
lek, hogy kiadás eszébe nem jöhetne, hogy az ér-
nak engedek 3 havi halasztásra; vizsáztul
pedig a hajlatam, hogy az Akadémia a 10 évi határ,
időre csak egy kiadásra szorítandó.

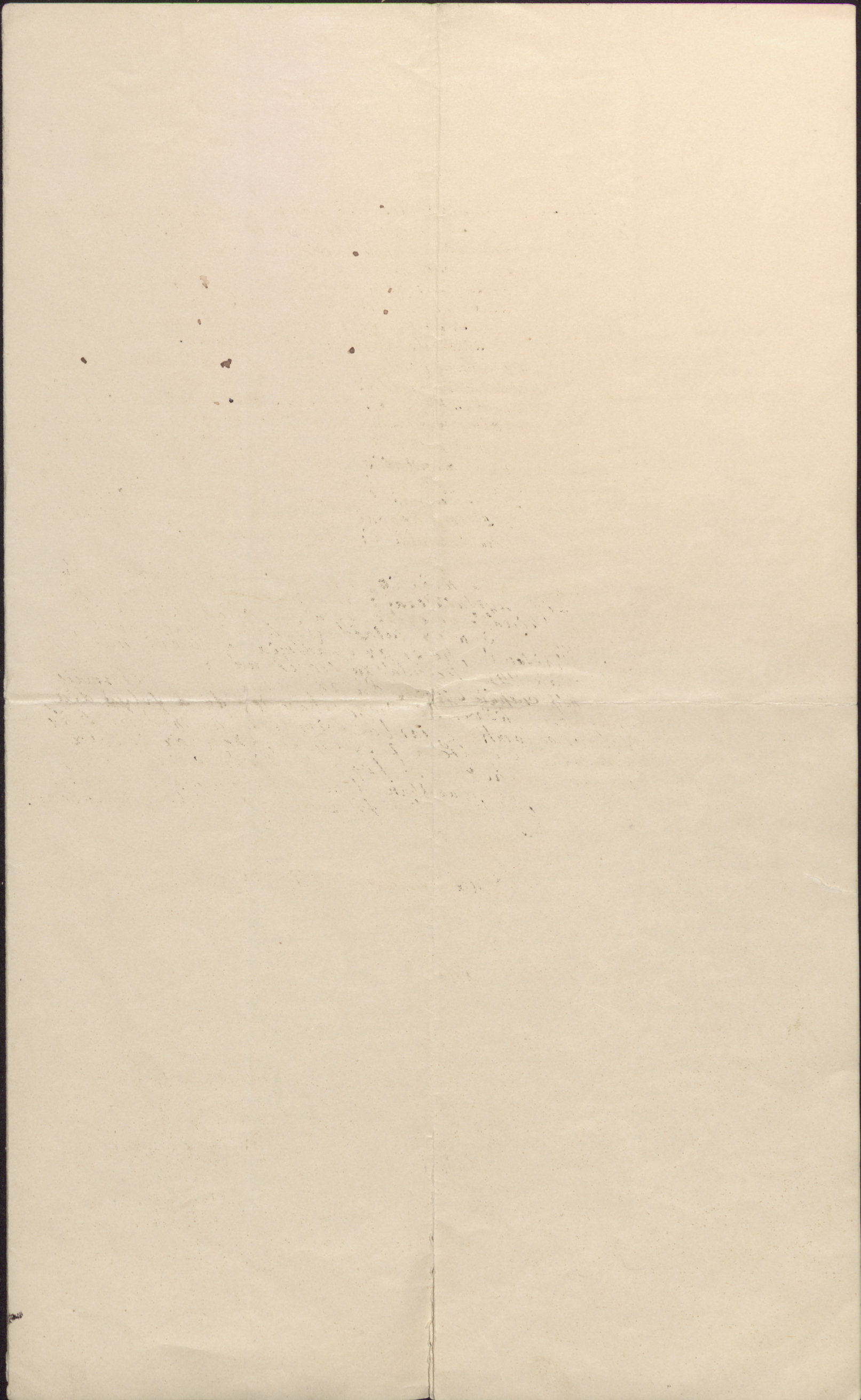
Még csupán egyet. En az eredetiek versformáit
igyekezzem követni magyarban is; de a folyó dia-
logban a loma "jambus trimeter" a modern 5-ös
jambussal cseréltem fel. Tudom, ezért az iskola
nagyon kárhoztani fog; de kísérlet után úgy
látálom, hogy amebban lehetetlen magyarul a pá-
benédeknek Romikái frígyszer s élenkőig adnom.

Tisztelettel

Buda-Peszt 1878 nov. 28-án

Országfőtitkár úrnak

aláíratos kölcsön
Aranytárnak
n. tag.

Bellevue
Grayson

98
1878.

Nov. 29.